

ИЗЛАЗЯ ВСЯКЪ СЪББОТЪ

Спомоществованіята за «ДЕНЬ» Почнуватъ отъ начялото на всякой мѣсецъ. Годишнината за вѣтрѣ въ Дѣржавлѣ е четыре (4) бѣлы меджидіета, а за извѣнье неѣдна (1) лира турска. Настоятелитѣ по вѣнъ отговарять за стойностъ на листоветъ, които сѫ поражчали. Извѣстия и други частни помѣстяванія ще ся обнародватъ съ най-умѣреніемъ цѣнѣ.

Писма, статіи, дописки и всичко, що ся отнася било до спомоществованіята и Управлението на «ДЕНЬ» било до Редакції, ще ся испрашать на право до Издателя Хр. Г. Бѣчеварова, Цариградъ Ескъ-Забтѣ Н-ро 25. Писма не освободены отъ пощенски разноски не ся приематъ. Испрашанытѣ статіи и дописки за обварование, обнародваны тѣ или не, назадъ ся не връщатъ.

IV. МѢЖСКЫТЪ И ЖЕНСКЫ ДРУЖЕСТВА

1) Съ каквѣ славѣ и съ каквѣ тѣржества ся изотворихъ тѣ по-весичкытѣ почти по главни градове и села изъ отечеството ни.

2) Отъ каквѣ надѣждѣ ся въодушавяше народътъ ни за добро бѫдѫще отъ тѣхъ.

3) Какви плодове сѫ ся появili до сега отъ тѣхъ и да ли ще ся появятъ.

4) Отговорихъ ли на предопрѣдѣленіето си, или тамъ дѣто ся издигнѣхъ и изосновахъ, тамъ си и замръзнѣхъ и

5) каквѣ мѣрки ся изысквать за напрѣдъ, ако бы да ся желае пододрѣваніето имъ и онѣзи цѣль съ ползѣ, за които сѫ ся издигнѣли.

Нѣма по-прѣятно нѣщо наистина отъ колкото братското сдруживаніе за работеніе въ ползѣ на свойтъ народъ, нѣма по-похвално или по-привѣкателно нѣщо отъ колкото да види нѣкой взаймното съгласие между сдружениы хора, които да ся стараѣтъ и да залѣгатъ за народното подобрѣваніе было въ веществено, было въ нравственното отно-

шеніе; нѣма по-прѣвъсходно нѣщо или по-голѣмѣ жертвѣ, у който да е смъртенъ, отъ колкото да мѣтне, ако е любителътъ на истинѣ и на правото, сърдечниятъ прѣдпрѣма на драго сърдце да прави всичко възможно, за доброто бѫдѫще на народа ни, той има святѣ цѣль, и тази цѣль трѣбва да найде, както и да е, осъщественіето си.

Това е цѣла истина, противъ които мѣчно бы могълъ да ся обрѣжи легкоумнѣйтѣ или легкоразсѫдителнѣйтѣ и да имъ опрѣкае; мѣчно бы и поискъ да изнурява мозъчнѣйтѣ си силы за да докаже противното, мѣчно бы ся потрудилъ или насилилъ съ единъ прозрачнѣи мрѣжѣ да затули сълнечнѣйтѣ свѣтлинѣ и посрѣдъ пладнѣ да направи затмѣніе или ноќь! Това е истина и неоспорима истина; нѣможе да не бѫде и такава истина това, което идемъ да откроемъ на читателитѣ си не за укоръ на тѣзи дружества, нѣ за най-голѣмѣ тѣхнѣ ползѣ; защо не е врѣме вече да гы ласкаемъ, и тѣ като на въздухъ вдигнѣти отъ тѣзи голы лъвски скателства да ся мыслятъ, чесъ

основаніето и въздинаніето на тѣзи дружества сѫ постигнѣли вече онѣзи цѣль, за които сѫ си мечтали.

Не, ные еще отъ начяло сме си зѣли прѣдъ очи правото и истинѣ, за това ще молимъ тѣзи почитаемы дружества да ны не обаждатъ, или да гы имѣтъ за тѣхнѣ укорителн, или зломысленици; нѣ напротивъ за тѣхнѣ най-пирви доброжелатели: защо ако бы да гы ласкаемъ и ные, както сѫ гы ласкали до днесъ другытѣ, то тѣ пакъ ще си останѣтъ тѣзи и такива, които и каквите сѫ си бѣли. И тогава....? Тогава тѣ никога не ще могутъ да осъществятъ благонадѣжднѣтѣ си желанія, или да принесутъ очиқваніетѣ отъ тѣхъ за народа ни ползѣ. Нѣ нека си дойдемъ на прѣдложеніето.

Ечяхъ и гърмяхъ небеснѣтъ высоты отъ многошомнѣтъ и въспѣвателни гласове на народа, когато съживенъ отмѣташе тѣмнѣтѣ завѣсъ отъ очитѣ си и виждаше на чисто око благона-дѣждното издиганіе на тѣзи дружества! Небосклонъ като да не побираше вече тѣзи имъ прѣвъзнесени отъ тѣржество гласове, струващие ся да гы прѣ-

скаше и разносяше и по другъ чести на свѣта, отдѣто ся не забавихъ и вѣклициателнитѣ гласове на страннитѣ да съдружътъ сърадователныи си отзивъ и да подтвърдить съ хыляды хвалбы доброто имъ и свято намѣреніе.

Народъти ни насырденъ еще ~~лагаше вспоминатъ че и нача въ лѣди~~ въ тѣхъ, като си смѣташе, че ако и да е изгубилъ въ други отношенія, то поне въ тѣзи му ся ожидаватъ идейтъ на желаніето за добро и щастливо бѫдѫще! Нѣ увы! колко е за жалостъ и за нетърпѣніе вече, когато ные сами ставаме очевидци на отведенійдното промѣниваніе на сценѣтъ! Тамъ дѣто виждахме радостнитѣ и веселы вдиганія и свалиянія на театралнитѣ завѣсы, тамъ и на същето мѣсто видѣхме жалостнитѣ, скърбнитѣ и трагедическо промѣненія. Тамъ дѣто ся тѣржествуваніе и пѣяше, тамъ и на същето мѣсто ся посырна отъ окаянитѣ съзы при дружены съ най-чювстителни и плачевни вѣздыщи, които хванахъ да капнатъ и да пълнятъ вѣздуха съ най-страшно и грозно отчайваніе!

Тоя ли бѣ плодъти на тѣзи дружества? Това ли ся очакваше отъ тѣхъ? За толкозъ ли кратко врѣме имъ траяхъ необыкновенитѣ и гърмогласни славословвія и тѣржества? Тѣзи ли горчивы плодове на отчайваніе повияхъ тѣ на народа?

Нѣ който ся рѣшава да казва правото, той всякога си добыва непріятели, да ли и ные съ това си казваніе право нещемъ да навлѣчещь общото негодованіе противу нась? Нѣ какво да правимъ, ако бы отъ странѣ на правото и на истинѣ да ны снайде и тази злочестина?

Каквото и да бѫде и каквото да ны сполѣти, ные ще бѫдемъ непоколебими въ доводытъ си

и въ доброжелателството си, кое то хранимъ къмъ народа си. Затуй ще кажемъ, че името или дрѣхъти не правятъ человѣка человѣкъ, нито тѣлесната му красота; нѣ добрытъ му дѣла и правитъ му и истинни мысли. И тѣй що ползуватъ толкозъ хубавитъ имена, които съ си избрали тѣзи мѣжкы и женски дружность тѣ ся съвсѣмъ отдалечени отъ цѣльтъ си и отъ прѣдѣленіето си? Когато тѣ, по просто да кажемъ, не отговорятъ на народното желаніе?

Ние слушаме, че въ едико си градове, или въ едико сисела ся съставили дружества и ся нарѣкли едни „развитіе“, други „промышленіе“, трети „кытка“, четвърти „цвѣть“, пети „надѣжда“, шести незнамъ какви... все такива хубавы имена; нѣ какво да правятъ хубавитъ имена или добрытъ названія, когато дружествата не отговорятъ на имената си или на названіята си? Никое име не краси нѣщотовъ природнитѣ сътворенія, ако веществото дѣйствително не сътвѣствува на названіето си, може ли показа напримѣръ нѣкой името на нѣкое цвѣть, че то е благовонно и благопріятно на носнія вкуси, ако то (цвѣтьто) дѣйствително не притѣжава това качество, което прави да прѣвъсходжа другите по-долни или подчинены нему отъ лишенѣ на подобното му качество или вещество, което притѣжава, че неможе никой да му го отнеме, или да му го откаже? На кой смиренъ може ся каза за името, че то го е прославило, или то го е въздинило на честь, ако той самъ не е показалъдѣла прѣдѣ свѣта, които да прославятъ това му име? Не виждаме ли днесъ това и унашиятъ дружества? Имена хубавы, имена славни, нѣ какво да ны правятъ го лѣтъ имена, го лѣтъ названія, когато дѣй-

ствително не отговарятъ дружествата на тѣхъ?

Щомъ чюемъ, че ся е състравило нѣйдѣ дружество, ные треперимъ да не бы да ся научимъ, че ако е замъркнло то не е могло да осъвне. Отдѣ това? Отъ нашитъ си неразбори, отъ нашитъ си междуособни гоненія и отъ нашитъ си единъ къмъ други ненависти! та че сега да криемъ ли правото? Да криимъ ли погрѣшкытъ си? Да ся не помѣчимъ ли да дойдемъ въ съзнаніе, че това слѣданіе на работи не обѣщава добры надѣжды на народа ни за щастливо бѫдѫще?

Нѣ ные казахме, че който казва правото, той си добыва непріятели, та не е чудно да си не добъиемъ и ные; нѣ който е разуменъ и по-проницателъ въ умственнытѣ си правилни разсужденія и логически заключителни убѣжденія, той никога неможе да става непріятель на правото и на истинѣ, напротивъ прѣзира гиуснитѣ каприціи и дава право на откровенія, който ся мѣчи да искорени злото еще въ пелены.

Не быхме говорили тѣй, ако да бѣхме видѣли поне едно дружество да е успѣло до сега, или поне да е траяло за нѣколко врѣме; нѣ като вѣрваме, че повечето съ убѣдены въ противното, за това и ные са усмилихме да изложимъ мнѣніето си.

Сега като виждаме, че това зло отъ день на день ся вкоренява унась, трѣбва ли еще да го оставяме да ся вживиничва, или трѣбва всички да положимъ възможнитѣ си силы за да го прѣваримъ и искоренимъ? Да, безъ съмѣнѣ всякой малко-много съвѣстенъ бы ни рѣкъль, че трѣбва да ся прѣвари и искорени; нѣ какъ и съ какви срѣдства. Тука е сега главната точка, която посрѣща най-голѣмъ мѣчнотѣ на прѣложеното пытаніе, и която иска точно и по-

натно развързване. Нъ ные да ли ще сме въ такъвъ силъ да можемъ да ѝ дадемъ такъво едно удовлетворително развързване, което да бъде улобрѣю и отъ другытъ, като лѣкъ срѣщу настоящето зло?

Всяко опитване за изнамѣрване на добры срѣства, или на добры мѣрки, колкото и да бѫде то слабо, то пакъ може колко-годѣ да бѫде ползователно, ако не тѣкмо и спорѣдъ цѣлостътъ си, то поне отъ части. И тѣй ные безъ да ся простираме пона дѣлго и да разыскваме вече обширностъ и ползовитостътъ на тойзи не маловаженъ вѣпрѣ, отъ когото слячквахъ почтивскиятъ вещественни и нравственни добрины за народното ни щастливо бѫдже, ные ще ся помѣжимъ да изброямъ срѣства или мѣркытъ, които трѣбва да ся земѣтъ за напрѣдъ ако искаме и ные да имаме такъва дружества, каквите виждаме у другытъ народности.

Нъ що виждаме ные у тѣхъ? Виждаме да владѣемѣжду тѣхъ 1) Взаймно довѣrie. 2) Братско съгласие. 3) Равенство, не да ся прѣпирать кой да стане членъ отъ настоятелството, нъ спорѣдъ силытъ на способностътъ и на изборътъ имъ. 4) Взаймна братска любовь. 5) Единодушна рѣшителностъ за какво и да е прѣдприятіе, у което ся прѣдвидѣда да има ползъ за това дружество. 6) Точность и честность въ всичките работи и мн. д. т. отъ които качества завыси всяка надѣжда за успѣване и за щастливъ бѫдже, не само за тѣхъ, нъ и за потомцийтъ имъ.

А у нашитъ дружества да ли е имало тѣзи качества? Ные безъ да отговаряме нѣщо, щото ся продължихме повече отъ обыкновенното, ще молимъ само всяко дружество, което има честь да съществува еще, да ся испыта и да дойде до едно свое логическо умозаключение да ли

притѣжава тѣзи качества, и ако бы да гы притѣжава, защо да не може да напрѣднува, нъ отъ денъ на денъ да клони на пропадане и на издѣхване? ...

УМЪ ЦАРУВА, УМЪ РОБУВА (Народ. посл.)

Умътъ или разсѣдѣкътъ, тази непритѣжаема отъ другытъ животни даровитостъ, тя ионѣкожажъ прави человѣка да ся уважава а по-нѣкогажъ го прави да ся обезобразява и да става такава подла и ничтожна тварь щото да има всякой другъ (които ѩѣ притѣжава напълно и знае да си служи на врѣме съ неї) отвратителностъ отъ неї. Отъ това ся види да е произлѣзла и народната ни пословица: *умъ царува, умъ робува*; а по нѣйдѣ прибавята и тѣзи еще думы, които служатъ за по-голѣмо доказателство на безобразіето и подлостътъ на тѣзи тварь, които ся е лишила отъ тѣзи даровитости: *умъ паткы пасе*.

Тукъ думата ли не е за другыго, нъ за онѣзи Напрѣдъкови народнѣйши (?) и отъ умъ извѣтрѣлы вече редакторы, които си позволихъ въ послѣдній брой на листа си да опишѣтъ и прѣставятъ на публикътъ не нашитъ, нъ цѣлъ цѣлнинички тѣхнитъ си гнусавы языци и тѣхнитъ безобразни фигури. Ные нещемъ като тѣхъ да посвящаваме цѣлъ си почти листъ за да облизваме това, съ което тѣзи подли твари сѫ си позволили да откажатъ или прѣиначатъ отличителнитъ чьрти на народнѣтъ личност и да ны искушаватъ да послѣдваме тѣхните примѣръ; или да нападаме личност, коѧто никакъ непознаваме, или пѣкъ най-сѣтнѣ да обрѣщаме листа си, листъ на безобразни и безрамни псувни, съ каквите си позволихъ тѣзи недокастреи букове и безмозъчни вече главчуги на народнѣйшиятъ(?) Напрѣдъковъ редакцій.

Не, не; да ни не просто никога това; защото ако иѣкой си е лудъ ный нѣма да му ставаме другъ.

Виждте салтъ и чуйте каква е наче умнница народнѣйшиата (?) редакція на «Напрѣдъкъ» която е запинкавѣла и завъртоглавѣла, че не знае и що говори за своя си народъ; тамъ дѣто иска да го похвали, тя го наѣ безсвѣстно потънквава съ гнилътѣ си и безъ никакъ логикъ мѣдрословія.

Тя ны привожда думытъ и казва, че каквѣтое бѣль народътъ ни прѣди 15-20 години, не е чудно да бѫде пакъ такъвъ. Да, не е чудно и ный казваме, нъ тогава когато ны увѣри, че прѣди 15-20 години иѣкой си, които е бѣль простъ *даскалъ* и *исалтъ* и изучилъ наустницѣтъ отъ корѣ до корѣ, че днесъ не е вѣстникаринъ; или пѣкъ че иѣкой си отъ прѣди 15-20 или 25 години който е бѣль *казанджія* днесъ не е първыйтъ народнѣйши (?) вѣстникаринъ! Нъ какво да ся расправи на хора, които сѫ съ извѣтрѣлы мозъци и които не виждатъ по далечъ отъ носа си? Кадѣрността и способността ако не бы гы имало отъ врѣме въ тойзи простъ «даскалъ и исалтъ» или въ онзи простъ «казанджія» можахъ ли днесъ да бѫдже тѣзи и такъва, които и каквите сѫ днесъ? И ако бы била и до днесъ пакъ сѫщата система на управление въ тѣзи дѣржавѣ, тѣ бѣхъ ли могли да покажатъ на свѣта, че струватъ ужъ нѣщо? Наистинѣ, най-мѣжното и най-тѣжкото нѣщо на тойзи свѣтъ е да ся расправи человѣкъ съ хора, които нѣмѣятъ въ главѣтъ си логикъ, каквите сѫ редактори на «Напрѣдъкъ».

А колкото дѣто иска да отнеме еще единътъ отличителнъ чьртъ на Бѣлгарина, че той ся е отличявалъ всяко и всяко като първъ между другытъ народности на тѣзи дѣржавѣ, ные

ся не оттегловаме да не докажемъ и това. И тъй ако кажемъ на «Напрѣдъкъ» че по-способниятъ и по-достойниятъ въ којто и да было държавъ прѣди врѣме той ся е най-гоянълъ, притѣснявалъ и зоточвалъ и понѣкога жъ на смърть прѣдавалъ какъвъ бы ни казалъ? Можи които съзаслужили всяко го не на народа си, нъ на цѣлъ свѣтъ какъ наградъ създобыли тѣ не отъ чуждътъ, нъ отъ самытъ свои сънародници? Слѣдователно способниятъ, достойниятъ и кадръниятъ мъжъ, или народъ той всяко го ся е тѣпчялъ и угнѣтявалъ както виждаме и днесъ, и на него никога ся не е повѣрявало нѣщо отъ което бы могълъ съ врѣме да ся въсползува. Туй не случява ли ся днесъ и съ нашія народъ? Отъ неспособностъ ли е то? . . . Струва ни ся, че е доволно толкова, щото повечето и по-дѣлгото отпусканіе въ разыскваніе тойзи въпросъ може да ны отвлѣче въ нѣкоиъ страсти, както е отвлѣкла напрѣдъковътъ редакція и тогава е зло.

Нъ на празны главы и безъ логицъ главы какво може да имъ ся казва, когато ты имъ казвашъ «гариамбаджъръ» тѣти постоянствуващъ «першембѣджъръ»?

Ние не быхме отговорили никакъ на такива безрасѣдни критики, нъ ако отговаряме днесъ то е само да покажемъ на тѣзи наши събрата, че страдать отъ къмъ странъ на умственото си състояніе, и съ това да окаемъ това имъ болно и прѣболно умствено състояніе, и да го съвѣтваме да глѣдатъ по-скоро да ся излѣкуватъ, щото нѣма да имъ докара добро слѣдствie. А лѣкътъ на това болно умствено състояніе, въ което ся намиратъ тѣ днесъ не е другъ, освѣнъ макаръ и на старо врѣме да идѣтъ о-врѣме на нѣкой учитель да по-научи малко логицъ, и

тогава да дойдѣтъ да ставатъ публицисти, защото публицистъ безъ логицъ е като тѣло безъ душа, или тѣпанъ безъ кожа; и на критикитѣ, въ които ся бѣ ужъ турилъ да прави, нѣма друго да му ся каже освѣнъ: празна мара тѣпанъ била, или пакъ да го пратимъ съ тойзи си умъ патки да пасе; спорѣдъ пословицѧ, които казахме: умъ царува, умъ робува умъ и патки пасе. Толкозъ за сега. . . .

СТИХОТВОРЕНІЯ

КУКУВИЦА.

Ахъ! кукувичке най-драга,
Кога къмъ пролѣтъ ще кукнепъ
И мое сърдце да чюкнешъ.
Да види полскъ облагъ?

И ты копнѣшъ катъ мене
По топлы дунки, кѣщуры
Да не тя снѣгъ, студъ катури,
За да не бѫдешъ въ живѣнѣе!

Нъ щомъси пролѣтъ прѣкрасна
Главътъ златъ извади,
На тебъ, на мене обади,
Че къмъ поле е завтасна:

Каква ахъ! радость тогава
Въ лица ни скѣрбни ще блѣсне!
Какво пакъ чувство ще стрѣсне
У жилы кръвъ ни болнавъ!

А колко повечъ щомъ чую!
Твойтъ гласъ скѣрбенъ и жяленъ
Що е за мене охаленъ
Опинци да си обуї?

Да гы обуї, да идъ
Въ горѣ едвана листъ дала
Прѣдъ мене и ты застала
По-добрѣ да но тя видъ?

Каква пакъ радость за мене
Да си нарамъ сѣкыръ
Съ каваль миль да си засвиръ
Да бѫде всичко въ еченѣ?

А гласъ ти да ми приглася
За разговоръ намѣсто
Сърдце ми да н' е зловѣсто
Нъ чувство да ми възнася?

Г.

МАЙЧИНО УТѢШИВАНІЕ.

Расти ми, чадо, расти ми,
Недѣй на бѣдность натяква,
Че вѣчъ омръзъ души ми
Да тя окайва, оплакава!

Не глѣдай твои врѣстницы,
Че съ имотни, богати;
По нѣвга тѣзи клѣтницы
Разсыпватъ кѣщи най-златы.

Ты днесъ съсъ хлѣбецъ, солнца
Прѣкарвашъ дни си най-млады;
А пакъ прѣсѣдъ водица
Въ туй нѣжно гърло ти глади.

Нъ утрѣ щомъ срокъ пріятенъ
Къмъ насъ ся, чадо обѣрне;
Тогазъ да видишъ вѣкъ златенъ
Тегло ни какъ ще отвѣрне.

Свѣтъ е чуденъ и дивенъ,
Днесъ който съ радость царува;
Единъ часъ утрѣ противенъ
У плаче го сторва да плува.

Азъ съмъ видѣла мнозина,
Що съ въ богатство тѣнли;
Нъ много не ся заминъ,
Азъ пакъ гы видѣхъ паднли.

Непостоянно е щастъе!
Днесъ е у тойзи въ стяжанье;
А утрѣ пусто злащастъе,
На другъ го прави иманье.

За туй недѣй ми натяква
Ахъ! мила рожбо сърдечна
Можъ и насъ да ны очаква
Таквазъ случайностъ далечна.

ПРАЗДНА КРАТУНА ВСЯКОГА ГЪРМИ

Какво быхъ могълъ да кажъ!
За Редакторы несвѣтни,
Съ каквъ лой да гы подмажъ,
Дано да станютъ по-свѣтни?

Тѣ съ тѣхъ праздни кратуни
За нѣщо си ся ужъ смѣтать;
Нъ щомъ оса гы цалуни,
Куфъ мозъкъ ще си измѣтать.

Нѣмали какво да дращатъ
«Напрѣдъкъ»?! да си допълнятъ;
За туй за «День» ся захващатъ
Дано го съ плюмъкъ погълнатъ.

Ха! ха! на, смѣхъ мя задава
Отъ тѣхъ гнусни бѣлвочи;

Че друго не имъ оставя
На прътъ умъ да имъ ся забочи.

Единъ отъ тѣхъ да тръгне
Да выка че го купува;
А другий да го истръгне
Да выка: «мѫнгъръ не струва.»

Азъ честность пазък и знайк
Отъ лопък языкъ съмъ въ лишене
За туй съ гласъ ще гы окайк,
Че тѣ отъ умъ ся въ лишене.

А пъкъ най-сѣти по-право
Като на дѣрты «хлапаци»
Щѣ какъкъ малко кораво
Да имѣть устны «катацы»

Язъкъ е толкозъ години
У вѣстникарство що плуватъ
А днесъ да ставатъ гадини
Въ крака си мозъкъ д' обуватъ....

Крестникъ имъ.

Вътръшни Новини

ЦАРИГРАДЪ, 28-ый 9)врій.

О, колко бы желателно ако да можаше нѣкой да оттули за- вѣсъкъ на умственниятъ си про- ницателностъ и да докажаше съ най-убѣдителни и достовѣрни дохватки на нѣкой по-просты и невѣжи, нѣ подлѣстени въ сѫщето врѣме и не лишени отъ едно голо, сухо и вѣтърничаво умственно высокомѣріе на нѣкои сприимнителни случайнини, или отъ възползваніе на междуоб- собно гоненіе, или отъ възпол- зованіе на взаймо несъгласіе, завоеванія, които гы и днесъ е-ще лъстятъ и лъскайтъ да ся имѣть или да ся прѣсмѣтать пакъ за такъва, безъ да дойдѣтъ нѣкакъ си въ малко по-дѣлбоко или по-общирно разсѫженіе и да съзнаѣтъ случайностъ на благопріятствующытъ гы него врѣме обстоятелства и съ най- дѣлбоко благодареніе да бѣдѣтъ въ признателностъ на естество, което си е имало достатъчнитѣ и прѣдизвикианы причины за да си отмѣсти най-свирѣпо съ събаряніето и униженіето на е- дногото за въздиганіето и въз-

тържествуваніето на другыгото: и отъ това да ся увѣри, че всичкото человѣческото или въ обще земно щастие не лѣжи въ единъ посто- яннѣ точкѣ на движение, нѣ всякыдневно стои изложено на различни и никакъ неочаквани промѣненія.

Ако бы ни си позволило, нѣкъ быхме си допостили да про- дѣлжимъ еще по-нататъкъ и да кажемъ като съ пълнѣ рѣ- шителностъ, че ако бы да има нѣкой, който да е постигнѣлъ това земно щастіе и днесъ да ся наслаждава най-охално съ него, то на по-многото отъ при-чинитѣ му не трѣбва да ся от- даватъ на нѣкои свърхестествен-ни или необыкновенни силѣ, нѣ на единъ слѣпъ или благопріят- ствующъ го случайностъ, съ които е могло врѣмето да го въз- ползува: нѣ като възползува- вече отъ тѣзи слѣпъ случай- ностъ, трѣбва ли да ся изоста- вя и да забравя, че случайностъ е всякога случайностъ, и ка- кото дошла тѣй скоро, тя пакъ може да си иде тѣй скоро?

Нѣ тѣмнитѣ и многоврѣ- нитѣ заобикалянія на думы никога не быха моглы да ны обяснять тѣй, както желаемъ, ако бы да ся не изразимъ по-про- стичко и да ся проумѣемъ. Ду- мата ни, която ни ся върти въ языка не е друга или за друго, освѣнъ да изложимъ и съ това да можемъ да дадемъ нѣкакъ си по-точни и опрѣдѣлителни обясненія на думътъ подда- нство.

Тази дума въ старо врѣме е была най-тѣжка и най-непоно- сима за онзи народъ, когото слѣпата случайностъ бѣдокара- ла или увлѣкла въ такова зло, за- щото той тогава не е бывалъ прѣстъ подданикъ спорѣдъ дне- шното значеніе на сѫщетъ думъ, нѣ е бывалъ съвѣршъ робъ, и завоевательъ е могълъ да располага спорѣдъ своеvolietо на произвола си съ имота и съ

живота даже на тойзи злочестъ народъ.

Нѣ днесъ въ деветнаесетъ вѣкъ не е тѣй, днесъ нѣма про- изволъ, защото днесъ всичко ся основава на постоянни писмен-ни и неизмѣняемы почти зако- ны, спорѣдъ които и по силѣ на които всякой подданикъ може да ся наслаждава съ безопас- ность въ живота си и въ имота си. Днесъ поданный народъ може да ся счита като равенъ съ владѣющія, и владѣющій ако иска случайността, отъ които ся е въсползувалъ въ врѣме о- но, да не избѣгне изъ рѣцѣтъ му, той трѣбва пай-строго да бди за точното испълняваніе на издаденитѣ высоки заповѣди, или закони за миръ, тишинѣ и задоволеніе, за да не даде при-чинѣ за възнегодяваніе, щото и най-малко възнегодованіе поро- дено въ сърдцето на поддания, то никога и подъ никакво усло- віе не може да предвѣщава добро.

И тѣй Бѣлгарекъ народъ, които е отъ толкозъ години въ поданство и е бѣль всякога най-вѣренъ, най-безмѣленъ и най-смиренъ, не трѣбва ли да ся обясни на нѣкой прости чи- новници, че поданството днесъ не е робство както напрѣди, нѣ почти равносилно съ равенство- то, и че ако быхъ му съ врѣме разбрали пълнѣтъ смисъль, то днесъ не быхъ виждали тѣзи непріятни смущенія, които да приносятъ толкозъ голѣмы главо- болія на тѣзи дѣржави?

Освѣнъ това не били трѣбва- ло да си поприемѣтъ малко по-серіозно, че ако бы тѣ под- даникли на такъво поданство и поданството имъ ся бы злопотрѣбило на робство, тогава какво быхъ выкали, и какъ ся быхъ оплаквали? А колко еще повече быхъ были почти въ от- чайваніе, ако да не били имало кой да имъ чое съжалителни- тѣ гласове?

Много били ся измамилъ онзи,

който бы си помислилъ, че случайнотъ не е никога случайностъ, и че неможе да направи въ едно мъгновение най-строгите прѣвраты на отмыщенье. И това като е нѣщо положително не би ли било нужно да ся дойде въ съзнаніе дордъ не е ся появila противната точка на случайностъ?

Подданството е нѣщо, съ кое то трѣба да ся гордѣе наистинскъ завоевателътъ, нѣ тогава би бѣль той по-честитъ, ако би могълъ съ умното си поведеніе и расположаніе на работи да привлѣче вниманіето на простодушнытъ си подданици да го обикнѣтъ, а не да имѣтъ отвратителностъ или вѣчна враждебностъ къмъ него; защото тогава нито той може да стои спокоенъ и да си добрува, нито пжкъ подданикътъ му да му не прави всякой чаянъ главоболія.

Ако бы тѣй да ся испльняватъ законытъ на подданството, а не друго-яче, ные безъ никакво съмнѣніе можемъ увѣри тѣзи османскъ държава, че за напрѣдъ ще бѫде еще въ по-голъмо блаженство, отъ колкото днесъ. Това е нашето мнѣніе.

Министътъ слѣббота Н. Блаженство Бѣлгарски Екзархъ Г-нъ Антимъ направилъ едно посѣщеніе на Него-во В. В. Везиръ.

Въ сѫщый день отишълъ и Г-нъ Генералъ Игнатіевъ Русский посланникъ при В. Портъ на конака на Н. В. В. Везиръ, съ когото ималъ единъ много дѣлъ разговоръ.

Негово Св. Грѣцки патріархъ ходилъ въ понедѣлникъ на бейоглу за да направи посѣщеніе на г-на Генерала Игнатіевъ.

Негово В. Рашидъ паша министъ недѣлъ прѣелъ на В. Портъ посѣщеніето на г-на Ханли Елють Великобритански посланникъ, на г-на Комтъ де Бургоанъ французски посланникъ, на г-на Комтъ Корти Италиански министъ, на г-на генерала Мирза Мохсинъ Ханъ Пер-

сийски и на г-на Викомтъ де Гриберъ Белгийски министъ.

Негово Величество Персийски Шахъ наградилъ съ знаковетъ отъ 2-ый класъ на Лъва и на Сънцето г-на де Козекъ съвѣтникъ и прѣвъ драгоманинъ на Австроунгарското посолство, както и г-на комтъ Теодора Зичи секретарина.

Единъ телеграмъ отъ военния командантъ на Новъ Пазаръ съ датъ отъ 18)30 текущаго извѣстявъ че едно ново сбиваніе станжало между възстанницитъ и Императорските войски близу до Джбчинъ Горанска каазъ и траяло около три часа.

Отъ възстанницитъ имало около 67 души извѣнъ бойното поле. Отъ странъ на Императорските войски нѣмало повече, освѣнъ единъ умрълъ подофицеръ и трима ранени. Въ тойзи градъ Джбчинъ имало повече отъ 25 клащи и магази, които станали жъртви на огъни.

Комисията, която ся бѣ съставила въ Солунъ подъ прѣдсѣдателство на Ибрахымъ паша генералъ на бригадата за да бди за испрашаніето на военнытъ припасы за въ Херцеговинъ, ся растурила.

Атха бей редифски пѣлковникъ, който биѣль допълъ нарочно отъ Босна, щѣль да замѣститъ службъ спридружень и отъ нѣколко души офицери, които били правяли чаянъ отъ растуренкъ комисиї.

Научяваме ся, че Омеръ Февзи паша главниятъ управителъ на Одрински вилаетъ, който ся намираше отъ нѣколко врѣме въ Старъ Загоря и Казанлакъ по причинъ на послѣднитъ приключения, ся биѣль завърналъ еще миналъ понедѣлникъ въ Одринъ.

Вилаетски вѣстникъ «Дунавъ» отъ Русчокъ извѣстявъ, че главниятъ управителъ на тойзи вилаетъ опредѣлилъ единъ комисиѣ за да иде въ Бабадагъ и въ Мачинъ за да испыта за поведеніето на каймакамътъ на тѣзи мѣстности. Опредѣленіето на тѣзи комисии било прѣдизвикано отъ единъ допискъ испроводенъ отъ Тулчъ и обнародванъ въ В. Стамбулъ.

Комисията била съставена отъ два-ма по-главни чиновници отъ Русчокъ и отъ шестъ души християнъ

и мюсюлманъ отъ Тулчъ. Испытите сѫ били подкачили вече и спорѣдъ «Дунавъ» истината скоро щѣла да излѣзе на-явѣ.

Гарнизонните войски въ Русчокъ били сѫ занимавали съ поправяне на твърдиниетѣ на това място.

Одушевленіето съ което ся починало това прѣдпрѣятіе щѣло да слѣда доклѣ лошото врѣме не направяло спѣнкъ.

Вилаетски вѣстникъ «Босна» въ послѣдниятъ си брой казва, че християнските фамилии, които били забъгнѣли въ Сърбія и Австралия не представалы да ся завръщатъ въ къща си. А тѣзи, които били изостанали еще не тръсяли друго, освѣнъ благоврѣміе да ся заврънятъ.

Мѣстните власти полагали всичките възможни старанія и среѣства за да натъкнатъ тѣзи нещастни жъртви отъ възстаніето въ тѣхните къщи.

Сѫщиятъ листъ извѣстявъ еще, че по единъ заповѣдъ на Реуфъ паша баталіонътъ отъ пѣшеходната войска, който биѣль въ гарнизонъ на Сараево, тръгналъ за Мостаръ. А вмѣсто него биѣль ся намѣстилъ въ главниятъ градъ на Босна Редифски баталіонъ отъ Прищинъ, който ся назирилъ въ Вышградъ.

Въ среѣдъ управленіето на печата даде едно официално съобщеніе, въ което изявява че било съвсѣмъ лъжа, дѣто нѣкои си спекуланти на Борската прѣскъли слухове, че плащаніето на купонытѣ прѣзъ Януарій щѣло да ся отложи ужъ за идущій Мартъ, като прибавя, че Царското правительство спорѣдъ посѣдните мѣрки, които зѣло, щѣло да плати купонытѣ на опредѣленото имъ врѣме т. е. прѣзъ Януарій.

Научяваме ся, че Димитракъ бей знаменилъ Бѣлгаринъ отъ Тулчъ ся провъзвель на степенъ, «Сане-мютемаизъ». Сѫщие Димитракъ ефенди членъ отъ административнъ съвѣтъ въ Русчокъ, ся провъзвель на степенъ «Салисе».

ВЪНШНИ

Пишѣтъ отъ Вѣна отъ 15)27 9-ый Струва ся, че единъ скорошъ бой ся очаква въ Херцеговинъ. По вси-

чкото окръжие на Гачка и въ самата твърдина, значителни турски сили са събрали и съсрѣдоточили. От друга страна и възстаниците съ съсрѣдоточили въ Горанско не съ по-малко число от първи. Въ околността на Грахово 6,000 души Чърногорци съ артлерий съ замѣстили, зарадъ които нѣкои си искат да кажатъ, че стояли съ намѣреніе да помогнатъ на възстаниците; а други, че нѣмали тѣзи цѣль, нѣ само пазяли да не би стане нѣкой бой, който да рѣши съдбата на възстаніето, а тѣ да пострадатъ нѣщо.

Въ околността на Зубци, Г-ња Барбіе, Француинъ, играялъ важна рочь, и ся показвалъ толкозъ дѣйствителенъ, щото е можѣль да прѣскокне кулътъ на Презекъ, а сега работялъ за твърдинъ на Грабъ.

Въ Хърватско ся готовяло еще едно ново нападаніе отъ къмъ съверъ на Боснѣ. Хубмайеръ една твърдѣ позната личность, който ся занимавалъ въ един печатницъ на Лайбахъ, бывъ опредѣленъ като главатаръ на тѣзи банды.

Съсрѣдоточираніето на Черногорските сили въ околността на Грахово правило да ся върва за единъ скорошенъ бой отъ страна на Черна гора.

Нѣ новини, които ни приносятъ Поляшките вѣстници съ по-безпокойтелни отъ страна на движението на Руските войски. Азъ неможъ напълно да потвърдя истинността на тѣзи слухове, нѣ истииното и вѣрното е, че въ провинциите на Люблинъ съ нахлули не по-малко отъ 30,000 души, и че най-малките градовцы, които съблизу до желѣзницата на Московскъ къмъ Киевъ и на Курскъ къмъ Балта, всичките ся намиратъ въ силъ гарнизони. Въ Галиція ся усъща големъ страхъ да не би Руските войски да нахлуятъ и нападнатъ прѣзъ тѣзи провинции. За туй да не постигне нѣщо бѣжанци, отъ Рускъ Поліпъ, които живѣятъ тамо, тѣ зели вече мѣркы за да могатъ да ся турятъ въ безопасностъ, въ случай ако би да нахлуятъ Русите. Нѣ тойзи страхъ е съвсѣмъ безосновенъ, защото той излиза изъ главите само на нѣкои распалени Поляци, които мыслятъ да въздигнатъ народните страсти.

Научяваме ся, отъ единъ депешъ отъ Рагузъ, че претендиранието съѣзъ между Сърбія и Черна гора за въ ползъ на Херцеговинъ щѣль да ся извърши на 1-ти идущій априлъ. Нѣ какъ и съ какви условия никакъ не извѣстява. Слѣдователно повечето е за невѣрваніе, отъ колкото за вѣрваніе.

Единъ телеграмъ отъ Петербургъ, който присигна, извѣстява, че Рускиятъ Императоръ упълномощиленъ пренса Александра Василчиковъ да иде въ Черна гора като пратеникъ отъ страна на «обществото на Кръста» въ Женевъ, за да обиде съ присъствието си всичките ранени Херцеговинци.

Въ последній брой на Черногорскиятъ вѣстникъ «гласъ» ные прочитаме следующето:

Расписътъ на имената на убитыетъ въ боя при Мурадовица е много дълъгъ и съдържава повечето отъ имена на главатари твърдѣ познаты, между които името на Вуко Хаджицъ, на 6 души възстаници и еще на други 96 ранены, които ся намиратъ по болници. Отъ Русия не прѣстано пристигатъ твърдѣ богаты подаръци отъ дрѣхи, отъ пары и отъ други подобни нѣща, както отъ Австрія, която непрѣстана да не проважда всякой мѣсецъ рѣдновно едно количество отъ 5,000 дукаты. А отъ Одеса пристигатъ твърдѣ значителни помощи, отдѣто Г-жа Василочка Божидаровичъ съпругъ на твърдѣ познатия агентинъ на срѣдоточниятъ комитетъ въ Парижъ, събира доволно помощи отъ много-бройните Славяни, които живѣятъ въ тойзи градъ.

Тъй сѫщо и Далматинци пристигатъ съ цѣли товарища отъ жита купени отъ събраныетъ помощи на тѣхните комитети. Отъ Женевъ пристигнаха 4,200 дукаты отъ стрѣнъ на съставенътъ комитетъ въ тойзи градъ.

Спорѣдъ Вѣнскиятъ вѣстникъ «Таблатъ» ето какви щѣли да бѣдятъ реформите въ Турци, които били съобщени отъ Великиятъ Везиръ на единъ Австрійски дипломатъ:

1) Всичките племена, които съизоколо Чърногоръ да дойдатъ да потвърдятъ изново правата и прѣимущество, които бѣхъ удобрѣни прѣди възстаніето на Вукаловичъ.

(Тѣзя права и прѣимущество ся състоѣтъ въ това: 1) племената сами могатъ да избиратъ тѣхните си старѣйшины, 2) Тѣ да избиратъ свободно съдници, 3) В. Порта ся не мѣси нито въ управлението имъ, нито въ правосъдiето имъ, 4) Старѣйшинытѣ прѣематъ отъ правителството единъ срокъ опредѣленъ; 5) Племената съ освободени отъ всичките налози въ растояніе на петнадесетъ години).

2) Босна и Херцеговина, които съставляваха до сега единъ вилаетъ, отъ сега на татъкъ ще съставляватъ двѣ отдѣлни административни провинции.

3) Всяка провинція ще си има по единъ особенъ управител и под-управител; първиятъ «можеда бѫде» христіанинъ, а вториятъ ще бѫде всякога избранъ изпомежу познаменитытъ на населението.

4) Първиятъ главенъ управител ще има единъ провинціленъ съвѣтъ. Съборътъ ще ся избира по възгласие и ще бѫде състоящъ отъ християни и мухamedаны, на които бройтъ ще бѫде съразмѣренъ спорѣдъ броя на населението. Тоя съборъ ще има законодателна властъ въ всичките си дѣла относящи ся на имтищата и съобщеніята, на общенародните безопасностъ, на търговията и на земедѣлiето.

Явно е, че той нещо да има сила никакъ по другъ законъ освѣнъ тѣзи, които ще бѣдятъ «потвърдены» отъ Султана. Административниятъ съвѣтъ ще има «рѣшителенъ» гласъ въ всичките важни дѣла на администраціите на учрѣженiето, на които управителъ ще бѣдѣ задълженъ да ся допътва до съвѣта.

5) Общините ще си управляватъ самы Църкви и училищата. В. Порта си задържа само правото да да надзира и да бди надъ училищата.

6) Една «пълна» административна «самостоятелностъ» ся изоставя на »политическите общини. Обществените администрации ще расподѣлятъ и събиратъ налозите, ще внимаватъ само да бѣдятъ справедливи. Ако би нѣкому да ся види, че му тяжи тойзи налогъ, той може свободно да прибѣгне до управителя за помощъ.

7) Всякой домовладыка е господарь

на всичкытъ си движимъ и недвижимъ имотъ.

8) Кодексътъ, «Наполеонъ» ще бъде приспособенъ.

9) «Мюеткето» т. е. съкрашенето на Корана и на гражданските законы, ще си иматъ пакъ онази силъ въ распры между мухамеданы.

10) Десятътъ и всичкытъ други отъ такъвъ видъ налози съ унищожени; нъ ще ся състави единъ налогъ помѣстни и други налози основаны върху начиялата на днешниятъ правдъ.

11) Ще бъдатъ официални двата языка на населенето.

12) Всичкытъ самоволни подаръци ся унищожяватъ.

Тойзи е проектътъ на реформите спорѣдъ «Тагблать», когото В. Портъ ще поднесе официално на сълътъ.

Както иска да каже Вѣнскиятъ вѣстникъ «Пресе» спорѣдъ единъ телеграфъ съ датъ отъ 22-ти Ноември лъжа было за слуховетъ, които ся пръскали отъ нѣколко врѣме на самъ, че ужъ г-нъ Бореско министерътъ на външните дѣла щеъ да остави Влашко и да иде въ Сърбия, да направи съ неѣ Сълъзъ противъ В. Портъ.

Всичкото Ромянско правительство прилага «Пресе», было съгласно да бъде неутрално въ смущеніята, които съществували между В. Портъ и Херцеговинъ. Г-нъ Бореско нѣмалъ другъ цѣль, освѣнъ за жѣлѣзнытъ патница.

А колкото за слуховетъ, които са били пускали въ послѣдне врѣме, че трите сѣверни сили щеъ да ся постараѣтъ за утихваніе на смущеніята въ Балканския полуостровъ, то нѣмало никаква положителностъ и ся сматряло «като измислица».

Полиціята въ Лайбахъ, казвать, хваняла едно голѣмо количество оръжия, и други военни потрѣбности, които били испратени отъ Русия ужъ за въ Херцеговинското възстаніе.

СМѢСЬ

Спорѣдъ единъ депеша обнародванъ въ Таймсъ:

Бывшій Арmeno-котолическиятъ Патріархъ г-нъ Хассунъ като искалъ да свъзползува отъ днепишното положеніе, помѣчилъ ся дано може да земе позволеніе отъ В. Портъ за да ся завърне пакъ въ Цариградъ.

Нъ правителството му са отговорили на прошеніето, което му бѣлъ испратилъ, че немогло да му изволи да ся завърне подъ никакви условия, когато на негово място има другъ който е припознатъ за законъ, и освѣнъ това, че неговото заточеніе като било предизвикано отъ такива причини, които не благопрѣствували на общата безопасностъ въ Турциѣ, правителството неможло да има довѣре на него за спокойствіе, и затова неможло да му допусне завърщенето,

Спорѣдъ разни слухове, нѣкои си Индійски князове направили за приемането на Галскиятъ князъ такива великолѣпни приготовления, що по изящността си и прѣвъходството си тѣ могли да ся уподобятъ на чудесните разкази на Арабските приказки «Хыляда и една ноќа». Тъй князъ Синдія направилъ да съградява въ неговиятъ си столенъ градъ единъ нароченъ палатъ за князъ. Той заповѣдалъ тутакси да направили шалове отъ най-рѣдкъ тъкань, съ които, спорѣдъ казваньето на нѣкои, единъ ся оцѣнявалъ не по-малко отъ 10,000 рупии. Той подарилъ съврѣменно и единъ сабъ украсенъ съ многоцѣнни камъни, на които оцѣняването възлизало не по-долу отъ 40,000 рупии, както и много други тамошни изящности, които по-приблизително оцѣняваніе стрували близу до 3 лаха (единъ лахъ е

10,000 рупии). Другъ пакъ единъ отъ начиалниците на Марахтытъ щѣль да поднесе въ даръ на сѫшъ Галскиятъ князъ единъ златенъ саждъ зацвѣтъ, украсенъ съ най-скъпъ камъни; другъ единъ тояжъ златни обкъченъ съ камъни и пр... Това свѣтло пріеманіе на княза отъ Индійците било твърдѣ прѣятно на Великобританій.

ОТГАТВАНІЕ.

На първата гаташка въ 30-ти брой значенето ѝ е: НИКОЛА.

Втората, която имаше двойно значение, първото ѝ е КОСА НА ГЛАВАТА, второто ѝ е КОСА за косене съно.

На третата първыйтъ слогъ ѝ е ОС (т. е. осъта на колата) вторыйтъ ѝ е, А! (т. е. гласътъ когато ся прозъва човѣкъ). А двата за едно събрани значатъ ОСА (животина хвърката).

Четвъртата т. е. последната зна-
чи: ПРАСКВА.

ИЗВѢСТИЕ.

Имамъ честътъ да обадѣ на тукашинътъ Български публикъ и съ това да поканя посещава-
нието ѝ, че отворихъ бербер-
скиятъ дюкенъ на главниятъ пакъ
Бабъ-Аали Н-о 21, у който по-
сѣтителъ ще найде най-чисто
бръснене, както и различни
мазила и помади за коси и пр...
Цариградъ, К. Н. Априловъ.

Издатель Хр. Г. Бѣчеваровъ.

ТЕАТРО ФРАНСЕ

ЦАРИГРАДЪ БЕЙОГЛУ

1875 Ноември 29-ти Съббота вечеръ часътъ 2 1/2 по тур.

ПРЕДСТАВЛЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИ.

НЕВѢНКА и СВѢТОСЛАВЪ.

ИСТОРИЧЕСКА ДРАМА

Въ петъ Дѣйствія.

Представя ся за пръвъ пакъ отъ Клонътъ на Българското Благодѣтелно Братство «ПРОСВѢЩЕНИЕ» и Учен. Друж. «Брат. Обычъ» за което ся умолява цариградската публикъ да почте представенето съ присъствието си.

ПЪНА: ОБЫКНОВЕННА.